

Nämnden Svenska rum 24.10.2024 § 86

§ 86

Principer för understöd för grundläggande konstundervisning från 1.1.2025

Beredning och upplysningar:
Kasvi Tiina
Honkanen Skoog Sanja
Koskela Katja
Kiesilä Taju
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Direktör för Svenska bildningstjänster Högström Barbro

Nämnden Svenska rum godkänner principer för kulturunderstöd för den del som gäller grundläggande konstundervisning enligt bilagan. Principerna träder i kraft den 1.1.2025.

Resultatenheten ges tillfälle att kunna göra eventuella tekniska förtydliganden och korrigeringar i understödsprinciperna under principernas giltighetstid.

Behandling

Beslut

Nämnden Svenska rum

Förslaget godkändes enhälligt.

Redogörelse

Enligt Esbo stads förvaltningsstadga ska kulturnämnden godkänna principerna för beviljande av understöd och besluta om beviljande av understöd (del I, kapitel 4, 15 §, punkt 9 och 10). Enligt Esbo stads förvaltningsstadga ska nämnden Svenska rum godkänna principerna för beviljande av understöd och besluta om beviljande av understöd (del 1 kapitel 4, 17 §, punkt 13 och 14). Nämnden Svenska rum svarar för svenska tjänster i fråga om uppgifter som åläggs utbildningsanordnaren eller kommunen enligt lagen om grundläggande konstundervisning.

Förändringar i principerna för kulturnämndens understöd föreslås gälla från och med den 1.1.2025. De centrala förändringarna i principerna för beviljande av understöd beskrivs i denna redogörelse. Principerna i sin helhet finns att läsa i bilagan.

Nämnden Svenska rum beslutar endast om de delar av understödsprinciperna som gäller grundläggande konstundervisning. De delar som berör understöd för grundläggande konstundervisning har markerats i bilagan. Nämnden Svenska rum beslutar inte om projektunderstöd och stipendier för yrkeskonstnärer.

De tidigare kulturunderstödsprinciperna har godkänts av Kulturnämnden i mötet 22.10.2014 §189 och av nämnden Svenska rum i mötet 25.11.2021 §104 och de trädde i kraft 1.12.2021.

Förändringarna i principerna förutsätter att Esbo stads elektroniska ansökningssystem för understöd vidareutvecklas. De föreslagna förändringarna i principerna rörande hembygds- och stadsdelsföreningar och konst- och kulturföreningarna årliga understöd, evenemangs- och projektunderstöd, utvecklingsstöd samt tre månaders konstnärstipendiet, kan enbart göras om det elektroniska ansökningssystemet utvecklas så att de motsvarar de gjorda principförändringarna.

Kulturnämnden beslutade om de nya principerna 22.10.2024. Kulturnämnden konstaterade i sitt beslut att det är viktigt att understödsprinciperna i sin helhet granskas på nytt när förnyandet av lagen om grundläggande konstundervisning och statsfinansieringssystemet för den är färdiga. Utöver de nödvändiga ändringar som lagen kräver är det skäl att se över understödsprinciperna och vid behov uppdatera dem så att de stämmer överens med lagens anda och Esbos behov.

Resultatenheterna förbehåller sig rätten att kunna göra eventuella tekniska förtydliganden och korrigeringar i understödsprinciperna under principernas giltighetstid.

Strategierna bakom kulturunderstöden och de lagar som verksamheten lyder under

Kulturtjänsterna i Esbo produceras i samarbete med olika aktörer. Kulturunderstöden möjliggör i sin tur att det finns ett mångsidigt, tillgängligt och attraktivt konst- och kulturutbud i Esbo. Vid beviljande av understöd följs Esbo stads strategi, Berättelsen om Esbo, som kompletteras av programmet KulturEsbo. I Berättelsen om Esbo konstateras följande: "Invånarnas aktiva deltagande i att utveckla tjänster och samarbetet med olika partner garanterar framgångsrika tjänster som svarar på invånarnas behov" – Esbos tjänster produceras av hela staden tillsammans och inte enbart av stadens förvaltningsorganisation.

Principerna för kulturunderstöd grundar sig på lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019), särskilt 3 § Kommunens uppgifter och 7 § Samarbete, samt lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) med den kompletterande förordningen om grundläggande konstundervisning (813/1998) och Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den allmänna och fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning (20.9.2017).

Lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) beskriver kommunens uppgift att ordna kulturverksamhet. För att kunna genomföra denna lag ska kommunen bland annat " skapa förutsättningar för professionellt konstnärligt arbete och professionell konstnärlig verksamhet" och "främja utövande av kultur och konst samt medborgarverksamhet som anknyter till dessa". Kommunen ska också "erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden" (3 § Kommunens uppgifter).

Kommunen kan ordna kulturverksamhet själv eller i samverkan med andra kommuner eller på något annat sätt (3 §). I lagen lyfts också betydelsen av samarbete fram som ett sätt att nå målen (7 §). De

understöd som Kulturnämnden och nämnden Svenska Rum beviljar har en central roll i det hur de uppgifter lagen stadgar genomförs i Esbo.

Motivering till varför understödsprinciperna uppdateras

Kulturnämndens principer för beviljandet av understöd uppdaterades senast för drygt tre år sedan. De förändringarna som skett i verksamhetsmiljön ska också synas i understödsprinciperna, - kategorierna och i kommunikationen om dem så att den verksamhet som staden understöder är ändamålsenlig i rådande tid.

Resultatenheten för kultur har sedan 1.8.2021 hört till resultatområdet Livskraft som ansvarar för stadens livs-, konkurrens- och dragningskraft samt främjar kommuninvånarnas och kundernas välmående, samhörighet och delaktighet i samarbete med olika sektorer och samarbetsparter. Resultatområdet Livskrafts verksamhetstanke ligger som grund för de nya understödsprinciperna. De viktigaste målen för Resultatenheten för kultur (nedan) är alla tagna ur Berättelsen om Esbo och programmet KulturEsbo. Dessa mål har använts vid arbetet med att bereda och ta fram understödsprinciperna och bestämma understödskategorierna.

- Att producera och stöda attraktiva tjänster och kulturinnehåll.
- Att möjliggöra regional, fysisk, kulturell och ekonomisk tillgänglighet.
- Att synliggöra mångfalden i innehållen och strukturerna.
- Att sträva efter balans mellan verksamheten och ekonomin (produktivitets- och anpassningsprogrammet En ekonomiskt hållbar stad).

Förslaget för de nya understödsprinciperna har förberetts målinriktat och enligt metoder för medskapande. Kulturunderstödens nuläge, framtid och process har behandlats tillsammans med kulturnämndens medlemmar och med de sammanslutningar som får årliga kulturunderstöd (i verkstäder). Resultatenheten för Kultur har även samlat in tankar och åsikter från de konst- och kulturaktörer, läroanstalter för grundläggande konstundervisning samt de esbobosatta yrkeskonstnärer som får årliga understöd (via frågeformulär). Därtill har man även hört mångfaldssakkunniga och diskuterat kulturunderstödshelheten med Esbos råd för personer med funktionsnedsättning. Som en del i arbetet har beredarna vid Resultatenheten för kultur också träffat många av de aktörer som beviljar understöd samt lagt särskilt fokus på informationsinsamling.

I verkställandet av de nya principerna för understöd strävas det särskilt efter att utveckla kommunikationens tillgänglighet och tydlighet.

Förändringarna i principerna för kulturnämndens understöd föreslås gälla från och med den 1.1.2025. Principerna i sin helhet finns att läsa i den bifogade filen.

De centrala förändringarna i principerna presenteras nedan.

Bedömningsgrunder för beviljandet av understöd

I principerna för beviljande av kulturunderstöd lyfts den understödda verksamhetens ansvarsfullhet fram och det beskrivs hur Resultatenheten för kultur agerar när den får information om brister i den verksamhet som understöds. Resultatenheten för Kultur ber om en

redogörelse över det som skett och understödstagaren ska genast börja åtgärda bristerna.

Beslutsfattande

Kulturnämnden har delegerat beslutanderätten om evenemang- och projektunderstöd och konststipendier till kulturdirektören i fråga om de ansökningar vars ansökningssumma är under 6000 euro och understödsbeloppet som beviljas är högst 3000 euro. I de nu gällande understödsprinciperna stadgas det bara om det beviljade understödsbeloppets storlek.

Bedömningskriterier

I bedömningskriterierna under rubriken Tillgänglighet och tillgång har följande punkt lagts till:

- Har de professionella konst- och kulturinstitutionerna eller läroanstalterna för grundläggande konstundervisning utarbetat och tagit i bruk en tillgänglighetsplan eller liknande för de tjänster de erbjuder. Hur har olika invånare eller grupper tagits hänsyn till i denna plan (se Delaktighet och deltagande).

Som nytt kriterium finns Ansvarsfullhet och hållbar utveckling med underrubrikerna:

- Hur tas det i verksamheten hänsyn till ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i enlighet med Esbo stads linjedragningar.
- Strävar verksamheten efter en öppen, trygg och respektfull miljö sett de ur både aktörers och deltagares synvinkel.

I understödsprinciperna har även beskrivningen på två ställen förtydligats så att den bättre motsvarar verksamhetsmiljön för läroanstalter inom grundläggande konstundervisning.

Årligt understöd

Partnerskapet mellan de sammanslutningar som får årligt understöd och Resultatenheten för kultur har beskrivits tydligare. Även de saker som understödstagaren förbinder sig till är tydligare beskrivna.

Processen för professionella konst- och kultursammanslutningar har lagts till som en del i understödsprinciperna.

I understödsprinciperna för årligt understöd för läroanstalter inom grundläggande konstundervisning används nu pedagogisk kvalitet i stället för konstnärlig kvalitet. För den grundläggande konstundervisningen är förändringarna annars bara i form av förtydligandet eftersom förnyelsen av lagen inte är klar än. Undervisnings- och kulturministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för förnyandet av lagen och statsunderstödssystemet som rör grundläggande konstundervisning. Arbetsgruppens tidsfrist tar slut den 30.6.2025. Kulturnämndens och nämndens Svenska rums principer för årligt understöd för grundläggande konstundervisning kan komma att behöva uppdateras när lagförnyelsens innehåll har beslutats.

När det gäller hembygds- och stadsdelsföreningars årliga understöd så har deras målsättning beskrivits mer noggrant. Konst- och kulturföreningarnas process har lagts till i understödsprinciperna. Årligt understöd kan som tidigast beviljas sammanslutningar året efter att de registrerats vilket gör att understödet kommer till sammanslutningen användning kalenderåret efter beviljandet.

Övriga ändringar

Det här även gjorts mindre andra ändringar i de övriga understöden som Kulturnämnden beslutar om och i deras beskrivningarna.

Dessa är i korthet följande:

- Evenemangs- och projektunderstödet ersätter det tidigare projektunderstödet och dess två underkategorier (lokalkulturstödet, understödet för kulturell välfärd). I beskrivningen lyfts det fram exempel på evenemang eller projekt som kan stödas.
- Utvecklingsunderstödet ersätter den nuvarande underkategorin till projektstödet med samma namn. Beskrivningen av understödet och dess villkor har förnyats med syftet att öka dess effektivitet. Utvecklingsunderstödet riktas särskild till nya verksamhetsformer som bidrar till en levande stadskultur i Esbo. Den understödda verksamheten ger konst- och kulturaktörer synlighet och skapar arbetstillfällen.
- Konstnärstipendierna kan sökas för en tre (3) månader lång eller en ett (1) år lång arbetsperiod. De en (1) och två (2) månader långa perioderna lämnas bort. På så sätt görs understödsformen tydligare och betydelsen och effektiviteten för det arbete som understöds stärks.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Principer för kulturunderstöd från och med den 1.1.2025

Tilläggsmaterial

För kännedom